

OBSAH

ÚVODEM (JS)

1/ ŘÍDIT ZNAMENÁ TAKÉ PŘEDÁVAT A PŘIJÍMAT INFORMACE	7
1/ ZVLÁDÁME ZÁPLAVU INFORMACÍ (JS)	13
2/ O TECHNOLOGII SESTAVOVÁNÍ A PŘEDNESU TEXTŮ	19
a/ O spojovacích prostředcích (JS)	19
b/ Na čem záleží (o přípravě mluveného projevu) (PZ)	23
c/ Co si napsat předem (PZ)	26
d/ Když šeptají, křičí (silové stupňování) (PZ)	28
e/ Vystačit s dechem (PZ)	29
f/ Ani jarmareční zpěvák, ani uspavač hadů (o potřebě výrazné melodie projevu) (PZ)	31
g/ Jde o čas, jde o všechno (PZ)	34
h/ Desatero stručného vyjadřování (JS)	38
ch/ Nebuďte jako ten osel, co říká pořád IÁ, JÁ (PZ)	39
i/ Dej mi to (o gestech, mimice ap.) (JS)	42
j/ Říkejme jen to, co chceme říci, ale jasně (JS)	43
k/ O tajných jazycích (výrazy s nejasným obsahem) (JS)	44
l/ O jazykových náhradách (JS)	45
m/ Není všechno, co se třpytí (naslouchat je těžší než mluvit) (JS)	47
3/ O NĚKTERÝCH TYPECH INFORMATIVNÍCH TEXTŮ	49
a/ Ještě nejsi akademikem... (od výkladu k pojednání) (PZ)	49
b/ Co je psáno, to je dáno (JS)	51
c/ Což takhle vzít si o tom referát? (PZ)	54
d/ Pozor, hodný pes (vývěsky, oznamení) (JS)	56
e/ HOP a VOP (návody k použití) (JS)	58
f/ Prodá se býk (inzeráty) (JS)	60
g/ Jak se chovati při interview (JS)	61
h/ Vyplňuji, vyplňujeme (JS)	63
4/ O JAZYCE INFORMATIVNÍCH TEXTŮ	65
a/ O tzv. úředním stylu (JS)	65
b/ Paraziti v naší řeči (JS)	66
c) Dveře jsou pohnuty bratrem (osobní a neosobní vyjadřování) (JS)	67

d/ O nefunkční nespisovnosti (když nechcete, aby z vás někdo dělal takovýho vobrovského troubu) (PZ)	68
e/ Jazyk si pamatuje (cizí slova v textu) (JS)	70
f/ Palacký se živil dějinami (nevzhodná slovní spojení) (JS)	71
g/ Kostky jsou vrženy (obrazná spojení) (JS)	72
h/ Potřebuje jazyk inovace? (JS)	74
ch/ Tvoříme nová slova (JS)	76
5/ ZDROJE INFORMACÍ V NEZNÁMÉM PROSTŘEDÍ	79
a/ Člověk na cestách (PZ)	79
b/ „Plejú len,“ odvětila osoba (umění podat či načerpat informace) (PZ)	79
c/ Panáčci a panenky (piktogramy a přenos informací) (PZ)	82
d/ Tabule i tabulky (PZ)	85
e/ Halo, halare, halavi, halatum (nádražní a vlakový rozhlas) (PZ)	88
f/ Psaný přenos informací s vění dálkem (kníha zvaná jízdní řád) (PZ)	91
6/ ZÁBRANY V PŘENOSU INFORMACE ANEB JAZYKOVÉ BARIÉRY	97
a/ Slovník násili a zla (o pseudodorozumívání) (JS)	97
b/ Když už lidé mluví různými jazyky... (PZ)	98
c/ Musí řídící pracovník umět cizí jazyky? (JS)	102
d/ Stroj hovoří s člověkem (JS)	105
2/ SITUACE, SLOVO A ČIN	
1/ SLOVO A ČIN (JS)	109
2/ TEXTY OVLIVŇUJÍ ČLOVĚKA	111
a/ Porada (JS)	111
b/ Diskutujeme (JS)	113
c/ Argumentujeme (JS)	115
d/ Kupte si naše preclíky, máme už jen čtyři poslední (umění přesvědčovat) (BŘ)	117
e/ Řídíme diskusi (PZ)	121
f/ Zapiš mi to... (PZ)	124
g/ Kritika – ani balzámk ani všelék (PZ)	126
h/ Je nutno věnovat péči (usnesení bez frázi) (JS)	129
ch/ Hodnotíme (JS)	130
i/ Kontrolujeme (JS)	131
j/ Vy mi taky... (místní rozhlas v činnosti) (JS)	132
k/ Překonej sám sebe a vytrvej! (tvoříme hesla) (JS)	134
3/ PROSTŘEKY JAZYKOVÉHO PŮSOBENÍ	137
a/ Umění měnit kód (JS)	137
b/ O diplomacii v jazyce (JS)	139
c/ Titul dělá člověka? (JS)	140
d/ Nepozdravil u vrbiček (JS)	142
e/ Řekl to soudruh generální (o tzv. vznešených slovech) (JS)	143

f/ O mluvení do prázdná (JS)	144
g/ Jazykové drogy (vyjadřovací stereotypy) (JS)	146
h/ To chce klid (nikoli silná slova) (JS)	148
ch/ Gramofonové desky v nás (nebezpečí klišé) (JS)	150
i/ Zdrcující většina (o nadbytečném užívání citových prostředků) (JS)	151
4/ VAZBA TEXTU A SITUACE (TELEFON, MAGNETOFON, TELEVIZE)	
a/ Jak zakotvit slovo v situaci? (PZ)	153
b/ K čertu s tím telefonem? (PZ)	156
c/ Diktujeme do magnetofonu (PZ)	160
d/ Zázračné oko nejen mrká, ale i mluví (mluvený text v televizi) (PZ)	163
e/ Televizní mluvčí – sám mezi lidmi (PZ)	164
f/ Televizní mluvčí – sám se situaci (komentuje, hodnotí) (PZ)	167
g/ Už nejsem sám (televizní beseda u kulatého stolu, soutěž, kabaret, scénka) (PZ)	171
h/ Je nás mnoho (na okraj revoluce, kterou televize stimuluje v uměleckých jazykových textech) (PZ)	180
ch/ Sami se svým jazykovým svědomím (sonda do úrovně české spisovné výslovnosti v televizi) (PZ)	185
5/ PŘIROZENÝ JAZYK A MODELOVÁNÍ SPOLEČENSKE SITUACE	
a/ Model a filtrace skutečnosti (na co se díval člověk Věstonickou venuší modelující) (BŘ)	190
b/ Každý most má své pilíře (jazyk modelu) (BŘ)	192
c/ Jazyková výchova jako součást celoživotního vzdělání (JS)	195
ZÁVĚREM (JAN PETR)	197
CITOVARNA ODBORNÁ A POPULÁRNÍ LITERATURA	201